

20211006. Anuna en de Europese Green Deal. Knack Lezersbrief aangevuld

Vooraf: onderstaande tekst is een aanvulling van mijn lezersbrief in Knack nr.40, p.118; 6 oktober 2021. De redactie heeft de ingestuurde brief aangepast en ingekort om de belangrijkste boodschap ervan te belichten. Dank hiervoor, maar hierdoor ontbreekt informatie die ik graag deel met de lezers; zie [*italic*] in de aangevulde lezersbrief. De ingelaste noot van de redactie (nvdr) is misleidend, en behoeft **correctie** want het gaat over de essentie van het emissiehandel probleem. Zie: [Pricing Carbon Emissions: Economic Reality and Utopia](#) (Routledge, open access).

Lezersbrief aangevuld

'De Green Deal garandeert een opwarming van de aarde van drie tot vier graden', zegt Anuna De Wever in het coververhaal van vorige week ('De doelstellingen zijn echt belachelijk', Knack nr.39). [*Planetaire koorts van 1,5°C is te doorstaan met veel ongemak, maar 3 à 4 °C is dodelijk.*]

Heeft Anuna gelijk? Ik vrees van wel.

Fit for 55, het uitvoeringsprogramma van de Green Deal, bestaat uit 4053 bladzijden waar alleen ingewijden hun weg in vinden. Alles draait om een verlenging en uitbreiding van het systeem van emissiehandel (ETS).¹

Dit is problematisch omdat het ETS al meer dan 20 jaar de deelnemende grote vervuilers een vrijbrief geeft om gewoon voort te doen. [*De prijs van een ton emissie is kunstmatig gemaakt; niet-ETS elektriciteit gebruikers betalen de miljarden euro die bedrijven en lobbyisten incasseren.*]

ETS heeft geen nieuwe technologie voortgebracht. Het zijn daarentegen Duitse en Deense activisten, lokale besturen en vooruitziende politici die hernieuwbare elektriciteit [*uit wind en PV technologisch*] hebben ontwikkeld. [*Tijdens het ETS (periode 2005-2018)*] bouwden de grote elektriciteitsbedrijven 'moderne' kolencentrales (waarvan drie in Nederland [*een ervan door ENGIE*]).

[*Via woekerwinsten haalden ze miljarden euro bij de huishoudens op. Nu moeten ze die kolencentrales sluiten, en floreert de ETS prijs om weer vele miljarden euro aan de rekeningen van de huishoudens toe te voegen (onder het mom "klimaatbeleid kost geld")*].

[*Fit for 55 breidt het ETS uit met "transport en gebouwen", en geeft de geldbeugel hiervan in handen van de fossiele brandstoffen verdelers. Deze waren al een tijd knorrig dat vooral de elektriciteitsbedrijven rijk werden van het ETS.*]

Na het doornemen van enkele duizenden bladzijden heb ik nog geen spoor van een visie op een transitie richting Duurzame Ontwikkeling gevonden. Alles is gericht op een behoud en versterking van het neoliberale groeimodel waarin de grote bedrijven de baas blijven, de ongelijkheid toeneemt, de zorg voor atmosfeer en klimaat veel te laat komt. Misschien is Anuna's schatting van drie tot vier graden nog te voorzichtig.

Aviel Verbruggen, Universiteit Antwerpen
<https://www.avielverbruggen.be>

¹ Hier had de Knackredactie toegevoegd: (ETS is een systeem waarbij bedrijven voor elke ton broeikasgas die ze uitstoten een emissierecht moeten betalen, nvdr). **Echter, dat bedrijven voor elke ton die ze uitstoten 'betalen' is feitelijk fout en misleidend; correct is emissierechten 'inleveren' voor de meeste industriële emissierechten gratis gegeven aan de bedrijven. Dit is de 'free permits' kwestie, essentieel in het EU ETS en ook in Fit for 55.**